

ANNE-CATHRINE
RIEBNITZSKY

Den stjålne vej

roman

POLITIKENS FORLAG

ANNE-CATHRINE RIEBNITZSKY

Den stjalne vej

POLITIKENS FORLAG

KHAN STIRRER UD i mørket. Først ret frem og så ud mod bjergkammen til venstre for dem. Han banker let på kompasset med en lang, brun finger, men nålen peger stædigt mod bjergene, hvor himlen langsomt bliver lysere.

Rahmatullahs Toyota glider let og ubesværet af sted. Et øjeblik smiler Khan tilfreds. Det er en god vej. Så ser han igen ud i mørket. Solen burde være på vej op lige foran dem, i øst, ude over ørkenen. Men dér er kun mørke. Han grubler.

De kører på strækningen lige før landsbyen Yakchal. Han kender området godt. Det er mindre end en uge siden, han har været her sidst for at inspicere asfalteringsarbejdet.

En skarp kant af lysende guld skærer hul i mørket. Bjergkammen gløder, og de lyserøde stråler flyder ud i mørket. Nu står solen op. I nord. Bag bjerget. Der er noget galt, tænker Khan.

Pludselig træder Rahmatullah hårdt på bremsen. Khans briller flyver af. Han tænker, at Rahmatullah måske uventet er kommet til det sted, hvor asfalten hører op. Idet han bøjer sig frem og leder efter brillerne, ser han to baglygter, der lyser rødt i mørket. En bil spærrer vejen foran dem. Khans fingre søger hurtigt langs gulvet i bilen.

Bildøre smækker hårdt. Han kan høre høje stemmer og en karakteristisk lyd af våben. Træskæfter, der gribes af hænder, og metal, der synger svagt, når det støder mod noget i mørket. Khan søger febrilsk

på gulvet. Dér, endelig kan han mærke brillerne. De er gledet ind under Rahmatullahs sæde. Han famler efter det spinkle stel.

De er tæt på nu, de fremmede. Han kan høre dem, mærke dem. Der er ingen grund til at spørge, hvem de er. Taleban har mange forskellige ansigter og mange forskellige skæg, men skyggen er altid den samme. Lyden af våben er den samme.

Khan retter sig stift op med brillerne knuget i den ene hånd. Døren til førersædet bliver revet op, og et geværskæfte hamres ind i Rahmatullahs ansigt.

De har fundet mig, tænker Khan. Han spænder instinktivt i hele kroppen. De trænger ind på ham fra begge sider. Knytnæver slår mod hans ribben. Et hårdt slag med en geværkolbe lammer hans ben. Smerten er intens. Det er længe siden, at nogen har slået ham. Det overrumpler ham, at smerte stjæler al opmærksomhed.

Nogen tager fat i hans ben og trækker til. Hans krop rutsjer hen over sædet og ud gennem døren. Han rammer vejen. Han slår baghovedet mod asfalten. De sparkes ham hårdt. Han er ved at miste bevidstheden. Han kan smage blod.

“Er du ingeniør Khan?” råber en. “Er du den ingeniør, der står i ledtog med de vantro?”

En fod trykker hans hoved ned. Han tvinger sig til at åbne øjnene.

“Ja, jeg er Khan,” svarer han.

Han ser hen ad den kulsorte asfalt. Deres fødder i lette støvler er samlet om ham. Det slår ham, at der ved denne tid på morgenen er små kolde gnister i asfalten. Som et lille stykke af himlen med stjerner på. Det er smukt. Han skal dø.

Længere henne ligger Rahmatullah. Han råber op og prøver at kæmpe imod. Men de er for mange. De slår ham ihjel, tænker Khan. Han græder og gør ikke modstand.

JAVEEDS NØGNE FØDDER skrider i gruset. Han griber om rækværket ved broen, svinger sig om hjørnet og løber videre i fuld fart ned ad gaden langs kanalen. Han er stukket af. Hans far er vågnet, og der er ikke mere opium tilbage. Nu raver han rundt i hytten, mere afsindig end nogensinde før.

Solen er kun lige stået op. Snart kommer den til syne over hustagene. Gennem det grå morgenlys trækker de første handlende af sted med kærter, der bugner af tomater, kartofler og granatæbler. Det hele er gråt i dæmringen og gråt af den svage dis fra kanalen. Luften er skarp og fin. Lyset er på vej, og dagen er på vej.

“Se dig for, knægt,” råber en mand, da Javeed støder ind i en vogn med fisk fra floden. Javeed flintrer videre. Det er godt at løbe.

En stor mand i falmet blågrå uniform træder ud på vejen. Javeed bremses. Stenene gør ondt, men han koncentrerer sig om manden foran sig. De blågrå uniformer tilhører politiet.

“Hvor skal du hen i den fart?” spørger manden brysk.

“Ikke nogen steder,” svarer Javeed forsigtigt og ser op. Et kraftigt sort overskæg stritter som et halvtag ud over de fyldige læber.

Politimanden tager fat i hans arm og ser granskende på ham. Javeed ser ned. Han skal finde på noget at sige. Hvor er en tiårig knægt på vej hen så tidligt? I hvert fald ikke i skole. Han har ingen bøger med som de andre børn. Der har ikke været nogen forsøg på at få ham i skole, siden hans mor døde.

“Stjæler du?” spørger politimanden vredt.

“Nej ...” Javeed ser væk.

“Selvfølgelig gør du det! Følg med mig.”

“Jamen, det er alt for tidligt. Jeg har slet ikke haft tid til at stjæle noget endnu,” forsøger Javeed.

Han bliver slæbt ind ved armen. Han har aldrig før set et checkpoint indefra. Han ved ikke, hvad han havde forestillet sig. Egentlig ikke noget. Faktisk har han aldrig tænkt på, at der var noget bag pigtråden og de støvede vægge. Firkanten, de står i, er ikke ulig en indhegning til dyr, bare med vægge af sandsække.

De andre politimænd sover stadig. To af dem ligger tæt sammen på en madras. En gammel politimand snorker i et hjørne ved siden af sin Kalashnikov. Javeed stivner. Mandens ene øje er åbent. Det stirrer.

Den tykke politimand skubber ham hårdt i ryggen. De fortsætter længere frem. Manden peger ham ind i hjørnet bag et skur lavet af et gammelt tæppe og noget tømmer. Javeed trækker på skuldrene og adlyder. Formentlig vil han få nogle penge og besked om at købe cigaretter i basaren eller løbe et andet ærinde. Måske vil han få lidt penge ud af det. Måske slipper han for tæv.

“Vær stille,” hvisker politimanden, mens han åbner sine bukser. “Lad være med at glo. Vend dig om!”

Javeed vender sig om. Skal manden tisse? Indenfor?

Det går kun langsomt op for ham. Politimanden vil gøre *det* ved ham. Han skal væk nu. Javeed sætter af, men manden griber ham i nakken og klemmer til.

“Bøj dig forover, og hold kæft!” hvisker manden.

Han tvinger Javeeds hoved ned og fumler med den snor, der holder hans bukser oppe.

Javeed tænker desperat på de historier, som de andre drenge har fortalt om dem, der bliver voldtaget. I går sad han på rækværket nede ved kanalen sammen med Hazim og Muhammed. De spyttede om

kap ned i vandet. Godt nok lever de alle på gaden. De går ikke i skole. Og de er tit sultne. Men de er ikke som *dem*, de voldtagne. Ingen har nogensinde gjort *det* ved dem.

Det bløde, slidte stof rutsjer ned ad hans ben og synker sammen om hans ankler. Javeed trækker sin numse ind under sig som en hund, der stikker halen mellem benene. Han vrider sig og skriger op, men politimanden klemmer hårdt om hans hals. Noget hårdt og varmt presser mod hans numse. Javeed græder panisk. Han tænker, at det er der, hans lort kommer ud. Han tænker, at det ikke kan lade sig gøre, at det, manden forsøger at presse op i ham, er alt for stort. Manden klemmer hårdere og hårdere om hans hals. Det sortner for øjnene. Han tænker, at manden slår ham ihjel. Lige om lidt er han død. Det sidste, han hører, er politimanden, der hvisker:

“Du er meget køn, men ikke særlig sød.”

Han splitter, revner, går i tusind stykker. Smerten filer ham op, splitter ham ad. Mærkelige, angste lyde kommer ud af hans mund. To modsatrettede tanker farer gennem hans hoved: Hvorfor er der ingen, der ser det? Gudskelov er der ingen, der ser det. Ingen ser hans skam.

Manden løsner sit greb om Javeeds hals. Javeed hiver luft ind.

“Hjælp! Hjælp mig!”

“Hold så kæft!”

Hænderne lukker brutalt sammen igen.

“Lille forbandede horeunge. Hold kæft! Du vækker de andre, og de vil have dig lige så meget, som jeg vil. Du vælger selv, en gang eller fem!”

Ordene bliver siddende indeni. Javeed ser de andre politimænd for sig. De to, der ligger sammen. Det stirrende øje. Ham i hjørnet, der sov under sin jakke.

Så vælger han. Han lader manden gøre, hvad han vil.

Manden trækker sig ud. Javeed bøjer sig mekanisk, samler sine bukser op og begynder at gå. Det løber varmt ned ad hans ben. Blod, tis, han ved ikke, hvad det er. Han tør ikke se ned. Han går bare.

Stædigt fremad, mens han knuger sine bukser, der hvor snoren var engang.

Han kommer rundt om hjørnet til læskuret. Vejen hen til udgangen er spærret af manden med det stirrende øje. Begge øjne er åbne nu. Han slingrer fremad på skæve fødder med Kalashnikoven slæbende efter sig. Javeed bakker. Han har aldrig set nogen så vred, så dæmonisk.

Bag ham ler den tykke.

“Se, du vækkede dem med dit skrigeri, din lille horeunge! Når Rohani er færdig med dig, så kan jeg garantere dig, at de andre også er vågne. Så er det deres tur.”

Den tykke ler og ler. Javeed bakker, til han rammer væggen. Han kan ikke komme længere. Manden med de stirrende øjne vakler stivbenet frem mod ham. Der er et udtryk i mandens øjne, som Javeed ikke forstår, noget helt forkert. Han tænker, at havde han ikke skreget, så havde det været forbi nu. Så var han sluppet væk. Han glider ned på jorden og krummer sig sammen. Den gale mand får fat i ham om lidt. Javeed ryster over hele kroppen. Ikke en til. Ikke alle fem.

“Rohani, vær lidt forsigtig. Han bløder allerede,” siger den tykke.

“Når jeg er færdig, så tager jeg dig bagefter, fordi du prøvede at snyde mig for ham her,” hvæser Rohani vredt.

“Det var mig, der fangede ham,” siger den tykke surt.

Rohani standser brat. Pludselig skifter han retning. Han langer ud efter den tykke, der trækker sig baglæns, forskrækket.

“Jeg er den ældste. Jeg får dem først, så kan I andre tage dem bagefter!”

“Jeg fangede ham selv,” råber den tykke og dukker sig, men for sent.

Rohani rammer den tykke hårdt, så han vælter og lander ved siden af Javeed. Den tykke råber og fægter med armene, men Rohani er over ham og slår med hårde hug.

“Hjælp. Hold op. Stop, Rohani!”

Javeed stirrer hen mod åbningen. Han ønsker brændende, at de andre politimænd ikke hører råbene. Han ønsker at rejse sig, men

han kan ikke komme op. Han kan ikke bevæge sig. Han bare ser og ser.

Rohani har sat sig overskrævs på den tykke og tæver løs. Pludselig mærker Javeed en hånd lukke hårdt om sin ankel. Den tykke har fået fat i ham. Han bliver trukket hen over gruset.

“Her! Så tag ham dog,” råber den tykke og holder Javeeds ben op i luften.

Javeed mærker de skarpe sten mod sine arme. Det er, som om han pludselig vågner. Han ser sit frie ben komme farende gennem luften. Foden lossrer Rohani i hovedet. Hårdt, rigtig hårdt. En gang til. Der lyder et hyl. Den tykke slipper sit greb.

Javeed er oppe. Han sprinter hen over gruset.

På vej rundt om hjørnet ser han sig over skulderen. Rohani stirrer forbløffet efter ham.

KHAN ER VED at blive kvalt. De har trukket en sæk over hovedet på ham. Han har aldrig haft det godt i små, lukkede rum.

De smider ham ind på bagsædet i en bil. Han ved ikke, om det er Rahmatullahs bil eller den, de brugte til at blokere vejen med. Døre åbnes, mennesker trænger ind på ham fra alle sider.

De holder hans hoved op. Nogen løfter op i sækken. Khan stirrer ud. Svage omrids af ansigter i mørket. Så bliver han blændet af et skarpt lys.

“Det er ham,” siger en stemme.

Khan aner et stort, mørkt skæg, der gløder rødt i lyset. Sækken falder ned igen. En voksen mand, en myndig person, tænker Khan.

Øjeblikket efter hamrer knytnæverne mod hans krop. Det gør ondt. Han krummer sig sammen. Panikken overvælder ham. Indespærringen. Angsten for at blive tævet ihjel.

“Hvorfor arbejder du sammen med de vantro? Hvorfor sætter du dig op mod Gud? Du fortjener at dø! Alle, der arbejder for de vantro, skal dø!”

“Jeg bygger en vej,” råber Khan. “En vej ...”

Et hårdt slag rammer ham i maven. Han får kvalme. Slagene regner ned over ham. Han skal kaste op. Han prøver at beskytte sin krop, men de er for mange. De bliver ved med at finde åbninger, hvor de kan slå.

“Du er Vestens slave. Førræder! Vantro hund! Vi slår dig ihjel!”

Khan vil forklare, at han betaler sine arbejdere, at det er en god udvikling for Afghanistan. Men de hører ikke på ham. Han besvimer.

Hårde metalsnuder trykker mod hans krop. De maser sig ind mod brystet, mod halsen og ind i siden. Den ved ribbenene gør særligt ondt.

“Stille,” hvæser en af dem.

De er i bevægelse. Væk fra der, hvor de tog ham. Bilen bummer af sted ad små grusveje. De har forladt hovedvejen. Hvor er Rahmatullah? De er holdt op med at slå. De slår mig ikke mere nu, tænker han, håber han.

De har taget mig! Sætningen hamrer panisk rundt i hans hoved, som om den prøver at slippe ud. De har taget ham, og alt det, han frygtede kunne ske, er ved at ske.

“Allah, barmhjertige Gud, lad mig leve,” hvisker Khan inde i sækken.

“Stille!”

Han har vidst i månedsvis, at dette kunne ske. At der var en overvejende sandsynlighed for, at det ville ske. Hans overvejelser sluttede egentlig der. Der var ingen grund til at tænke videre. Til hvilken nytte ville det være? At leve og arbejde i angst. Det gør ikke arbejdet lettere.

De er som rovdyr, der sniger sig omkring i mørket og pludselig farer frem og snupper et barn her, en kvinde der, en politiker hist og en entreprenør pist. Taleban er en skygge, et mareridt, som uventet dukker op og et øjeblik er virkeligt, så forsvinder det igen.

Men de trækker spor. En niårig dreng hængt i et træ med en seddel hæftet til brystet, ‘kollaboratør’. En kvinde begravet til hoften på en mark og stenet ihjel. Tre mænd fundet i en vandingsgrøft med halsene skåret over.

Han kan ikke trække vejret. Hvem vil påtage sig arbejdet med vejen efter ham, når Taleban for tredje gang har standset projektet? Det er forgæves alt sammen. Alt hans arbejde er forgæves.

Jeg skal dø. Den tanke bundfælder sig langsomt i hans værkende krop. De slår mig ihjel, tænker han. De slår ihjel på ugudelige måder.

Han tvinger sig til at tænke på, hvilken slags Taleban de er, de mænd, der ånder den samme luft som ham og transporterer ham længere og længere væk fra vejen. Er de fanatiske krigere?

Han ser sig selv stå bundet i vejkanten. De skyder ham. Hans krop synker sammen. En mand finder hans krop som en tabt bylt på vejen en tidlig morgen. Det er sandsynligt, at det er en af hans egne arbejdere, der finder ham. Han ser manden stikke i løb hen ad vejen med hænderne flagrende over hovedet i forfærdelse.

Kan det være det? Så er han død om en halv time. Et par timer højst. Men hvorfor gjorde de det ikke med det samme?

Er de ude efter løsepenge? Der er dem, der bare kidnapper folk som en forretning. Hans firma vil betale. Han ser sig selv sidde i et fangenhul i dagevis. Sulten og forkommen, men dog i live. Det vil tage dem tid at komme overens om løsesummen. Men de vil betale. Han klamrer sig til tanken. De har ikke skudt ham endnu. De kunne have skudt ham ved vejen.

Men noget siger ham, at det ikke er den slags Taleban. Slagene, råbene, spørgsmålene, mængden af folk. Støvlerne, der var samlet om ham, da de havde trukket ham ud på vejen. Pludselig går det op for ham: De var ens, alle støvlerne. Disse mænd er en enhed. Nogen har forsynet dem med ens støvler.

Et øjeblik ser han et tredje forløb for sig. I et lille rum sidder han på knæ på gulvet med sækken over hovedet. Foran ham står et kamera på et spinkelt stativ. De taler til kameraet, rituelt og svulstigt, om Afghanistans fremtid, Allahs vilje og Vestens bæreme.

De tvinger hans hoved bagover, og et stort sværd føres på tværs af halsen. De lægger ham ned i en lang, glidende bevægelse. En mand bøjer sig og skærer fermt hans hoved fri fra rygsøjlen. Så løfter de hans hoved op i luften. Hans ansigtstræk hænger slapt ned.

Bilen rasler hen over en serie af huller. Våbensnuderne presser hårdt mod kroppen. Det slår ham, at han kan blive skudt ved et uheld. De er oppe at køre, spændte, på kanten. Et bump fra hullerne i vejen, en finger, der kommer til at stramme lidt for meget om aftrækkeren. Han kan dø om et øjeblik – ved en fejl. Et øjebliks uopmærksomhed ...

“Allah, du må ikke lade det ske. Giv mig en chance, bare en chance,” hvisker han.

Han tænker på sin søn. Ali bliver 21 i næste måned. Han savner Ali med en pludselig styrtende fornemmelse af, at han aldrig ser ham igen. Hvornår vil Ali savne ham? Hvornår lægger nogen mærke til, at han er væk? Hvornår begynder de at lede efter ham? Han talte med Ali i går. Han skulle tale med ham igen i aften. Vil Ali forstå, at noget er galt? Han fortæller sig selv, at Ali vil forstå, at han vil starte en eftersøgning. Men der er timer til. Kan han overleve så længe? Og tiden indtil de finder ham ...

Nogen stønner svagt et sted nede på gulvet. Rahmatullah! Så lyder der et grynt og en knasende lyd. Han ser øjeblikkeligt geværkolben for sig. Han husker fornemmelsen af brillestellet i hånden, da geværet blev hamret ind i Rahmatullahs ansigt.

Der er stille. Men Rahmatullah er der. De er sammen. Han ligger som en bylt på gulvet i bilen. De har slået ham bevidstløs. Khan tænker på det øjeblik, da han så Rahmatullah blive sparket. Han troede, at de ville slå ham ihjel der, med det samme. Men Rahmatullah er i live endnu. Han føler håb, en følelse så stærk, at det ligner lykke. Han skal til at udtænke et signal, en lyd, en bevægelse, et skub med foden, da han får et hårdt slag i baghovedet.

Han kæmper for at bevare bevidstheden. Han ser Ali og Alis mor, Nawida. Han ser den dag, han begravede sin kone. Arbejdet med vejen var det eneste, der rigtig gav mening i tiden efter. Han tænker på, hvordan han mon vil reagere, når de dræber ham. Om han vil kunne dø med værdighed? Så giver han fortabt.

Bilen standser brat. Døre åbnes. Kroppene omkring ham forsvinder. Han gisper efter luft. De prikkes til ham med geværene.

“Ud med dig, elendige hund,” råber en mand.

Han har stadig sækken over hovedet. Han kan intet se. Han er bange for at falde.

De hiver ham ud af bilen ved fødderne. Han trækker hovedet op denne gang. Han lander på ryggen. Luften slås ud af ham. Det svier i lungerne. Men han besvimer ikke. Sækken kliner sig mod hans ansigt. Indelukket, hengemt, muggen. Han vil have luft.

Forsigtige fødder skubber til ham. Han prøver at løfte ansigtet fri af jorden. Så kaster han op inde i sækken. Mug og bræk klistrer mod hans ansigt. Han hoster. Hosten bliver værre. Han vil råbe til Rahmatullah, give et tegn, men der kommer kun en hvisken.

De hiver ham op at stå og rusker ham. De griner, fordi han har kastet op på sig selv. Det drypper ud af sækken og ned på hans kjortel, ned på hans sko. De ler ad ham. Han hader dem. Han hader dem virkelig. Han kan ikke huske, hvornår han sidst har følt noget så intenst. Han får et hårdt skub i ryggen. Han tumler frem. De skal videre. Til fods.

Det går stejlt opad. Gruset skrider og rutsjer. Han kravler og føler sig frem med hænderne. De har ikke bundet hans hænder. De holder ham i skak med slag og råb. Ingen reb, ingen håndjern. Kun sækken over hovedet. Han prøver at dreje den. Han vil bare have lidt luft.

Afstraffelsen falder med det samme. Han mærker et hårdt stød i siden, en krop, der tackler ham. Han vælter, falder. Han glider på de stejle skrænter. Han kan ikke orientere sig. Han græder. Han prøver at beskytte sit ansigt, når knytnæverne og geværkolberne kommer ind. Men han kan ikke se dem. De sparker ham. Han ligger stille. Han orker ikke. Han tænker på, at han ikke kan holde til tæskene. Han er ikke ung og stærk. Han er udmattet. Hans mund smager af blod. Hans tanker er uklare. Han tænker, at det er nemmere at dø, at få det overstået.

Han ligger i gruset på en skråning og venter. De kan skyde mig her, nu med det samme, tænker han med hovedet tungt mod jorden. Han

kan ikke mærke slagene mere. Tankerne er langsomme som sårede fugle. Det sortner omkring ham.

Han ligger slap i gruset. Det føles, som det gør alle steder. Tørt og spidst. Hvor længe kørte de? Hvor længe har de kravlet? Hvor længe var han besvimeret? Han besvimer om lidt igen. Han kan mærke det. Han kan have været bevidstløs i en halv time. Eller et halvt minut. Han ved det ikke. Han ved ikke engang, hvor han er.

“Rejs dig op. Vi skal videre,” råber de.

De taler pashto, hans eget sprog. Hans hjerne konstaterer det. Men det hjælper ham ikke. Det er det mest almindelige sprog flere hundrede kilometer i alle retninger. Men de er lokale, herfra eller fra den anden side af grænsen til Pakistan.

Han forsøger igen at lytte efter Rahmatullah. Et host, en rallende lyd af smerte, et eller andet. Men han kan ikke høre sin ven længere. Måske har de slået ham ihjel og efterladt ham? Måske har de kvalt ham, mens han selv var besvimeret. Rahmatullah ligger livløs et sted i ørkenen. Khan mumler bønner for sit og vennens liv.

Et hårdt spark rammer ham i ryggen:

“Rejs dig så, din dovne hund.”

“Jeg skal nok,” råber Khan så højt han kan.

Han lytter, mens han kommer på benene. Det svier i halsen. Han råbte højt. Der er støv i hans mund. Støv alle vegne. Men det lykkes ham at råbe. Han står foroverbøjet og kommer til kræfter, lytter. Han ønsker, at Rahmatullah hører ham og svarer med en lyd, hvad som helst. Han ønsker, at vennen skal vide, at han er i live. At de er sammen. Men der kommer ikke noget svar.

De ler. De er åbenbart ligeglade. De føler sig ikke truede af, at han råber. De skubber til ham. Op og videre. Han vælter fremad, videre i gruset. Opad, fremad.

Det går op for ham: Her er ingen. Det her er ørkenen, tomheden. Her er ingen ud over ham og dem. En lille flok mennesker i en tom og endeløs ørken. Rahmatullah ligger livløs et sted i sandet. Fuglene finder ham. Fuglene flyver bort med tunge maver.

Stigningen flader ud. Det går nedad. Svagt nedad. De passerer noget, der kaster en kold skygge. Khan ved øjeblikkeligt, hvad det er: en mur eller en bygning. Intet andet kaster så massiv en skygge. Han hiver efter vejret. Vand. Han er tørstig. Skal de have en pause? Må han få vand?

Han kan fornemme, at de er stoppet foran noget. De gør front mod noget. En fremmed? En fører? Et hus måske? Hans vogtere hiver også efter vejret. Han tænker på, at de puster over besværet med at tæske ham. Han føler et øjeblik tilfredshed ved det, en følelse, der flækker op på samme måde, som håbet gjorde, da han hørte Rahmatullah ralle på gulvet i bilen. Han klamrer sig til følelsen, glæden over, at de trods alt er forpustede over at mase med ham.

Han får et hårdt skub. Var det det? tænker han. Han forbereder sig på noget hårdere, voldsommere. En straf for hans sejr.

Han kan fornemme køligheden, skyggen, en ændring i lydene. Hænder griber hans arme, tvinger ham frem. De presser hans hoved ned. De skal indenfor. Indgangen er snæver. Han tøver. Han stritter imod lige der. De to eneste videoer, han har set af rituelle hovedafskæringer, er foregået indendørs. Et mørkt lokale, et skarpt lys. Han vil ikke.

En geværkolbe hamres ned i hans rygrad. Det føles som et lyn, der slår ned. Han jamrer i smerte.

“Hav barmhjertighed,” stønner han. “Slå mig ikke ihjel.”

En mand ler højt tæt på.

“Vi slår dig ihjel. Vi vil udstille dine afrevne lemmer langs vejen.”

De har allerede besluttet det, tænker han. Ali. Havde han blot fået lov at se Ali en sidste gang. Allah, hjælp mig.

To mænd tager resolut fat under hans arme og slæber ham indenfor. Han har mistet sine sko. Han ved ikke, hvornår det er sket. En af de gange, hvor de tæskede ham. En anden går rundt med hans sko på nu. Hans fødder hænger efter ham og skraber hen over et stampet lergulv, der er revnet og ødelagt. Et gammelt hus, et forladt hus, tænker han. Om lidt skærer de hans hals over.

Tårene løber pludselig ned ad kinderne og ned i skægget. For første gang er han taknemmelig for sækken.

En sviende smerte fra oversiden af den højre fod trænger igennem til ham, og han sætter resolut fødderne i jorden igen og kæmper imod. De to tavse rykker hårdt i ham og trækker ham videre. Han prøver at følge med. De trækker ham hastigt hen ad en gang. Huset er småt, dimensionerne små, fornemmer han. En hytte måske? De skubber ham gennem endnu en indgang og kaster ham til jorden. Lergulvet føles køligt mod hænderne.

“Hvorfor gør I det her? Hvad har jeg gjort jer?” hvisker han.

“Stille,” siger en stemme nær ved. En ny stemme. En ung stemme.

“Hvorfor vil I slå mig ihjel?”

“Vær stille. Det er bedst for dig selv,” hvisker stemmen. En dreng.

Nøgne fødder fjerner sig i hurtige, bløde skridt hen over gulvet. De har efterladt ham.

JAVEED LØBER UD fra checkpointet, ud på gaden. Han løber så hurtigt, han kan. Han holder hovedet lavt, læner kroppen fremad og spæner af sted. Det vrirler med mennesker. Folk stirrer på ham. Han tør ikke se nogen i øjnene. Han er bøsse. Han bliver aldrig nogensinde en rigtig mand.

Han løber højre og venstre om mennesker, æsler, kameler og knalserter, der nu fylder basaren. Han drejer om hjørnet ind i en gade, rundt om et nyt hjørne, ind i en anden gade. Endelig kan han se den høje, hvide mur ved det store træ. Han løber forbi træet og springer ind i den store busk, der vokser langs muren. Grenene kradser mod huden, men han er ligeglad. Han kaster sig ned på jorden og maver sig af sted. Busken sitrer. Så er han væk. Forsvundet fra gaden.

Der er et hul i muren, som kun han kender til. Akkurat stort nok til, at han kan klemme sig igennem. På den anden side af hullet fortsætter buskene. Om foråret blomstrer de med store klaser af hvide og lyserøde blomster. Han holder sig skjult bag de grønne blade, mens han kravler langs muren frem til den lille hule.

Han befinder sig i gårdhaven hos en familie, der ikke aner, at han kommer her for at udspionere livet hos en velstillet familie. De smider skrald ud i hjørnet bag buskene. Han plejer at rode efter spiselige rester. Han kryber sammen med armene om sig selv og venter på, at kroppen falder til ro.

Han tænker på de mennesker, han er løbet forbi. Han tænker på, om der var nogen, han kendte. Om nogen så ham. Han har ondt. Han har ikke mærket noget, mens han løb. Det er det samme, hver gang han har hugget noget. Tit opdager han bagefter rifter og hudafskrabninger, men han mærker dem ikke, mens han løber.

“Det går snart væk,” mumler han.

Han læner sig forsigtigt frem for at kigge ud i gården. Et jag af smerte rammer ham. Det føles, som om politimanden er inde i ham. Javeed bider tænderne sammen og stirrer op mod huset.

Han håber, at Sharifa, den yngste af de to hustruer, vil komme ud. Hun er kun lidt ældre end ham, men tit forestiller han sig, at hun er hans mor, og at hun står i døren og kalder ham ind for at spise. Han forestiller sig, at hun stryger hans hår og trykker ham ind til sig. Sharifa er smuk og god. Sharifa ville trøste ham. Javeed stirrer på huset. Endnu er der ingen bevægelse.

Normalt undersøger Javeed sine sår og beundrer dem. Han og Hazim plejer at sammenligne ar. Men han er modvillig over for dette sår. Det føles ikke som en hudafskrabning. Der er ikke noget sejt ved det, ikke noget modigt og storladent, selv om smerten er værre end noget, han nogensinde før har prøvet.

Han forsøger at finde en stilling, der er tålelig, men smerten bliver ved. Han tager mod til sig og kigger ned mellem sine ben. Hans bukser er snavsede, som hos en lille unge. Blodet har blandet sig med støvet. Det danner en mørk, grumset kage mellem hans ben. Han tænker på blodet i spanden, den dag for længe siden. Blodet, der pumpede ud af halsen på koen, mens han holdt den. Lyset i øjnene, der langsomt døde.

Han begynder at ryste. Han kan mærke den tykke oppe i sig. Han kan mærke hænderne om halsen. Han virrer med hovedet. Han ved, han sidder i hulen, men samtidig kan han med vidtåbne øjne se Rohani komme slingrende på stive ben med Kalashnikov'en slæbende efter sig. Han styrer lige frem mod busken. Javeed krummer sig sammen og gør sig lille, mens hans krop ryster. Han ser på sine fød-

der. Foden. Hans fod kom flyvende gennem luften og ramte Rohani midt i ansigtet. To gange.

Jeg fik ham lige i masken, tænker Javeed. Han tænker på foden og politimandens fjæs om og om igen. Rohani forsvinder. Han er ikke i haven. Han har aldrig været i haven. Men Javeed føler sig ikke rigtig sikker. Han stirrer på blodet på jorden.

Nogle gange springer han i vandet i den store kanal, der løber gennem byen. De bader alle der. Alle drengene og nogle af de voksne mænd. Bagefter føler han sig frisk og ren. Tøjet bliver friskere. Men han kan ikke gå til kanalen sådan her. De andre drenge vil stille spørgsmål. De vil tro, han har gjort i bukserne. Eller de vil simpelthen gætte, at *det* er sket. Måske har de allerede hørt eller set noget.

Der var så mange ting, Hazim og Muhammed plejede at fortælle, som han aldrig rigtig troede på. Han kunne simpelthen ikke forestille sig, at det kunne lade sig gøre. Og i hvert fald ikke, at det kunne ske for ham. Han bliver aldrig en af dem igen. Han bliver den næste, de fortæller om.

Han kan se Hazim og Muhammed sidde på rækværket ved kanalen, som de gjorde i går. De vender sig væk fra ham.

“Jeg fik ham lige i masken,” hvisker Javeed.

“Han fik dig lige i røven!” råber de og løber væk fra ham.

Han har ingen venner mere. Han kan ikke have venner mere. Ikke når de finder ud af *det*.

Javeed giver efter for gråden. I hulen må han godt. Han må græde, til han er færdig. Han græder lige så udmattet, som når han har været sulten i mange dage og hans far har slået ham.

Han giver sig lov til at tænke på den dag, hvor de trak koen hen til slagteren. Han holdt den, da de stak kniven i halsen på den. Den stirrede dumt på ham. Blodet stod i en stråle ned i en spand. Den havde ikke gjort noget. Den var bare en ko. Deres eneste. Det var den dag, hans familie blev fattig, den dag, de ikke længere havde et hjem og fik mad en gang om dagen.

Hans mor døde kort tid efter. Hun var syg. Hun havde været syg længe. Han prøver at huske hendes ansigt, men detaljerne bliver svagere og svagere. Han har dårlig samvittighed over, at han ikke kan huske hende rigtigt mere. Det er, som om det gode er væk. Kun onde ting sker nu.

Der har været stille en tid. Javeed er holdt op med at græde. En velkendt lyd finder langsomt vej ind i hans tanker. Det bløde svish, svish af grenkosten mod betonen midt i gården. Han læner sig forsigtigt frem og kigger ud mellem bladene.

Sharifa har et tyndt, rødt slør over det sorte hår. Hun går og nynner, mens hun fejer. Han sidder bare og kigger på hende. Hendes kinder er runde, og hendes ansigt er mildt. Han begynder at ryste igen. Først stille, men så bliver det voldsommere, og han kan ikke kontrollere gråden.

Hendes bevægelser bliver langsommere, hun går i stå, og til sidst ser hun op. Javeed trykker en knytnæve ind mod sin mund. Hun rynker brynene og kommer hen mod hans ende af haven. Hans hjerte hamrer. Hun må ikke opdage ham. Hun stirrer ind i buskene. Det er næsten, som om hun ser ham. Så ryster hun svagt på hovedet og begynder at feje igen.

Han lytter til kostens bløde, svirpende lyd mod betonen. Hun så ham ikke. Hun hørte ham ikke. På en måde ville han ønske, at hun havde. Hun kommer aldrig til at se ham. Han har været dum, når han har siddet her og drømt om, at hun ville finde ham og adoptere ham. Selvfølgelig vil hun ikke det. Folk, der bor i huse som det her, skyr folk som ham.

Pludselig ser han en helt anden Sharifa for sig. Hun råber op, forskrækket og vred. Hun bruger kosten til at få ham ud af gården, ud gennem porten. Hun truer ad ham. Familien undersøger muren, finder hullet og sender bud efter nogen til at ordne det. Han forestiller sig, at han en dag maver sig under buskene kun for at opdage, at hullet er muret til. Han ligger der på maven og stirrer på muren, for altid lukket ude.

Javeeds krop ryster ukontrollabelt. Han er bange for, at han er blevet sindssyg eller besat af en ond ånd. Han bider hårdt i sin hånd, så han ikke kommer til at skribe. Så han ikke bliver opdaget. Han vil aldrig nogensinde mere skribe. Aldrig nogensinde. Imens ser han på Sharifa, der fejer med bløde bevægelser.

MALIKA STIRRER OLMT ned i gården. Hun er lige vågnet. Nu står Sharifa igen og dagdrømmer. Umulige pigebarn. Hvorfor skulle hun belemres med denne fornedrelse? Ringe til at lave mad er hun, og døven, når det gælder rengøringen. Læse og skrive kan hun heller ikke. Sharifa, venindehustruen, er hendes mands seneste påhit. Et rent barn er hun. Havde det blot været en ny knallert eller sågar en ny bil.

Malika blev gift med Rahim, da hun var 16. Han var 15 år ældre end hende, men på ingen måde upassende gammel. Hun har født ham tre sønner og tre døtre. Den midterste søn er ikke mere. De andre er i dag alle ældre end deres fars nye hustru. Sharifa er 13. Rahim er 53. Ligger han mon stadig i hendes seng? Der er dage, hvor han sover længe nu. Før i tiden var han altid oppe før seks.

Hun rev tre kjoler i stykker den dag for knap en måned siden, da Rahim fortalte hende, at han havde besluttet sig for at gifte sig igen. Det var smukke kjoler. Nu ligger de i bunden af skabet og venter på at blive repareret.

Brylluppet stod allerede næste dag. Man kunne ikke beskyldte Rahim for ikke at fortælle sin førstehustru om brylluppet, men noget passende varsel fik hun i hvert fald heller ikke. Førstehustru. Hun hader ordet. Hun skulle være den eneste.

Alle hans forretningsforbindelser havde hørt om det måneder i forvejen. De kom fra Kabul, Kandahar og Pakistan. Det var en for-

færdelig dag. Hun har skullet fra sit job som lærerinde på pigeskolen lige siden. Malika sukker. Hun orker ikke at ødelægge mere tøj. Hun sætter sig på en stol og græder.

Lyden af kosten er hørt op, og hun kigger over på det store spejl på væggen. Hun har stukket fotos af børnene ind langs kanten af rammen, der er gylden og snirklet med fine bladmønstre. Hun ser på sit forgrædte ansigt. Det går simpelthen ikke. Ikke i dag. Hun har vigtige ting, hun skal. Hun må tage sig sammen.

“Til Helvede med Rahim,” mumler hun. “I øvrigt nytter det ikke noget, at han ser dig sådan. Du skal være glad, ellers tager han dig aldrig ind igen. Og du er nødt til at have ham tæt på, hvis du skal hævne dig.”

Det hjælper at sige det højt. Hun tror på sin egen stemme. Hun føler sig heller ikke så ensom, når hun taler.

Hun trækker stolen hen foran spejlet og sminker sig omhyggeligt. Hun bruger meget mere sminke, end hun plejer. Masser af mørk skygge, der kan skjule de hævede øjne. Hun græd også i går og i forgårs. Øjnene hæver hurtigt nu. Allerede da hun vågnede efter nattens lyde og lagde fingerspidserne mod de brændende øjenlåg, føltes de tykke. Hun var ensom og trist. Så hørte hun den forbandede lyd af kosten i gården. Rahims smække kost af en ny kone og den gamle slidte, der skubber støvet rundt.

Malika sukker og ser på sig selv. Hun er ved at blive gammel. Hun nærmer sig de 40. Men hun kan stadig se godt ud. Hun tegner øjnene op med en sort streg, mens hun lytter efter lyde fra huset. Hun kan ikke høre Rahim, og Sharifa har genoptaget fejningen. Det pigebarn kan feje de samme fliser i timevis.

Engang brystede Malika sig af at have et af byens fineste huse, oven i købet i to etager. Rahim var dybt forelsket i sin smukke unge brud, mullahens datter. Han gav efter for alle hendes krav. Men det var ikke Rahims penge alene, der betalte for byggeriet. Hun bragte penge med sig efter sin far. Alle kaldte det Malikas hus. Det store fine hus, som hun ikke alene havde insisteret på, men også havde

været med til at betale. Nu er det ikke længere hendes hus og hendes mand.

Hun knytter hænderne og borer neglene ind i håndfladerne. Hun må tage sig sammen. Mødet. Hun skal til møde ude i soldaternes lejr.

Hun vælger en smuk blå kjole med guldbroderier. Den strammer lidt over brystet, men det gør ikke noget. Rahim kan godt lide den. Hun binder de tilhørende blå bukser i livet under kjolen. Så går hun ud af værelset og lukker stille døren efter sig.

Hun standser ud for Sharifas værelse og lytter. Hun kan ikke høre ham. Hun ved ikke, om han er der eller ej. Men hun banker ikke på. Der går hendes grænse. Hun kan lytte ved døren og lytte til dem gennem væggen, men hun nægter at sætte sin fod i deres horerum.

“Din gamle buk. Du kunne have ladet mig beholde min værdighed,” hvisker hun.

Sharifa skæver kort op mod vinduet. Rahims førstehustru er forsvundet. Så er dagen i gang. Det er umuligt at vide, hvilket humør Malika er i, men det er afgørende for hele dagen, alt arbejdet og alt, hvad Sharifa bliver sat til at gøre.

Ud ad øjenkrogen ser hun et hvidt glimt. Den hvide høne er igen ved at grave sig ud under plankeværket ved morbærtræet. Sharifa ser blot på den. Den graver og graver. Så forsvinder den ind til naboen. En af opgaverne bliver helt sikkert at hente hønen inde hos Habiba. Heldigvis.

Sharifa ser tankefuldt ned mod buskene i den bagerste del af haven. Hun ved godt, at han er der igen, den lille tynde dreng med det snavsede tøj og det uvaskede ansigt. Men hun har endnu ikke besluttet sig.

Ingeniøren Khan har fået til opgave at asfaltere vejen mellem Gereshk og Kandahar i det sydlige Afghanistan. Taleban har tidligere saboteret arbejdet med vejen to gange, og da en gruppe talebanere en tidlig morgen tager Khan til fange, er han ikke i tvivl om, at hans sidste time er kommet. Men Khan allierer sig med Allah og udfordrer modigt talebanernes opfattelse af Islam.

Samme morgen, som Khan bliver taget af Taleban, voldtages gadedrengen Javeed på et polititcheckpoint i Gereshk. Han søger sikkerhed i haven ved et af byens store huse, som ejes af lærerinden Malika og hendes mand, Rahim, der netop har taget en ny hustru på blot 13 år.

Malika er datter af en berømt mullah og er en moderne kvinde i en traditionel verden. Hun leder i al hemmelighed læseundervisning for en række voksne afghanske kvinder, men hun varetager også kvindernes og børnenes interesser i andre sammenhænge. Malika beslutter sig for at forsøge at hjælpe Javeed til retfærdighed i det svage retssystem og tager dermed kampen op mod byens korrupte betjente.

Den stjålne vej er en historie om tre afghanske skæbner, som krydser hinanden i krigen i efteråret 2008. En historie om at kæmpe med livet som indsats for sager større end en selv – om håb, list og viljestyrke.

Romanen bygger på virkelige begivenheder.

Gereshk

Yakchal

Kandahar

POLITIKENS FORLAG

ISBN 978-87-400-0098-6

9 788740 000986

politikensforlag.dk

